

Бид экстеиншийн чиглэлийн вйл ажиллагаа явуулдаг бусад байгууллагуудтай хамтран малчдад мэдлэг тггээх, боломжит технологи дамжуулах, нэвтрүүлэх ажлыг хвчээ нэгтгэн, хамтран хэрэгжүүлж, экстеиншийн вйл ажиллагааг орон нутагт бэхжүүлэхэд хувь нэмрээ оруулахаар ажиллаж байна.

Манай байгууллага нь Ховд, Баян-Олгий, Увс, Завхан, Баян-Хонгор, Говь-Алтай, Архангай, Тов, Дундговь гэсэн 9 аймгийн 66 суманд тогтвортой амьжиргааны үндсийг бүрдүүлэх зорилгоор бэлчээрийн экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгалах, хамгаалах малчдын хамтын нийгэмлэгийг бэхжүүлэх зорилгоор 23000 орчим малчин орхийг хамарсан 433 бэлчээр ашиглалтын хэсгийг (БАХ), 66 суманд БАХ-ын холбоо, 14 аймагт аймгийн холбоог байгууллаа.

Малчдад хэрэгцээт технологийн зовломжийг судалгааныхаа багаар, тэргүүн туршлага, шинэ санаачлагыг хамтын нийгэмлэг хогжлийн албаараа дамжуулан нэгтгэж, зовлохийн багаар хянуулан мэдээлэлийн санд нэгтгэдэг (1-р бүдvvвч). Сургалтыг мэргэжилтнүүдийнхээ чадавхид тулгуурлан, зоволгоог зовлохийн багаар дамжуулан зарим нарийн мэргэжлийн сургалтыг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран хийдэг. Улирал тутамд “Бэлчээр ногоон алт” сонин гаргаж малчдад мэдээлэлийг тггээдэг.

Зовлох вйл ажиллагааг явуулахдаа дараах зарчмыг баримталдаг. **Үүнд:**

- Үйлчилгээ аль болох бодитой, малчдын мэдлэг чадварын түвшинд тохирсон, орон нутгийн хвчин чадалд нийцсэн байх,
- Орон нутгийн онцлог, чиглэсэн вйл ажиллагаанд тохирсон байх,
- Экстэншийн ажилтанг малчдын хэсэг дотроос сонгох,
- Экстэншийн ажилтан нь зовлож буй технологийн талаар мэдлэгтэй, сургалтанд хамрагдсан байх,
- Судалгааны ажил нь экстеншийн вйл ажиллагаатай уялдаж байх,
- Харилцагчдад тулгарч буй бэрхшээлийн мөн чанар, уялдааг бодитоор таниулж, ингэснээр бэрхшээлийг шийдэх хувилбаруудыг олж илрүүлэх чадвар эзэмшүүлэх,

Энэ жилээс малчдад хэрэгцээт технологи, зовломж, тэргүүн туршлагыг нэвтрүүлэх, дамжуулах вйлчилгээ, мэдлэг дээшлүүлэх чиглэлийн сургалтуудыг “Малчнаас – Малчинд” хвргэнэ гэсэн зарчмын дагуу БАХ дотроосоо 3 чиглэлээр (бэлчээр хамгаалах, малын чанар сайжруулах, малчдын орлого нэмэгдүүлэх маркетинг) нутгийн туршлагатай малчдыг сонгон экстеншийн вйл ажиллагааг явуулахаар бүтцийн зохион байгуулалтанд ороод байна.

1-р бүдүүвч. МБМХ-ны мэдээлэл бэлтгэж түгээх, солилцох бүтэц

Одоогоор ХХААХҮЯ-тай хамтран “Монгол мал” хотолборийн анхдугаар зоволгоонийг баруун бүсэд, бэлчээрийн тухай хуулийн тослийн хэлэлцүүлэг, бизнесийн чиглэлийн сургалтууд, ХААНТовтэй хамтран малчдад зориулсан орлогоо нэмэгдүүлэх чиглэлийн сургалтуудыг, Мал аж ахуйн тосолтэй хамтран мал эмнэлгийн талын үйл ажиллагааг хамтран малчин зовлохоор дамжуулан БАХ-ын бүтэцэд тулгуурлан хийхээр тоолоод байна.

2011 онд хийгдэх экстеиншиний гол ажлууд:

- Малчдад зориулсан бэлчээр сайжруулах, тэжээл тариалах, цом сүрэг бий болгох, малчдын орлого нэмэгдүүлэх боломж гарын авлага 4 чиглэлээр бэлдэж тараах,
- Малчдад хэрэгцээт тэжээлийн ургамал тарих, малын чанар сайжруулах чиглэлээр малчдад зориулсан видео хичээл бэлтгэх,
- Малчин зовлохвудийг чадавхижуулах сургалт зохион байгуулах,
- Бэлчээр сайжруулах чиглэлээр зовлосон зарим технологийг малчидтай хамтран хэрэгжүүлэх ажлыг тус тус зохион байгуулна.

Хэрэгжих газар: Ёйёй ёёò òосол хэрэгжөж буй бүх суманд үйл ажиллагаа явуулах ба технологи дамжуулах туршилтуудыг Архангайн Тариат, Завханы Тосонцэнгэл, Идэр, Отгон, Ховдын Үенч, Баянхонгорын Баянговь сумдад хийнэ.

Манай байгууллага нь технологийг нэвтрүүлэх, нутагшуулах, дамжуулах, мэдлэг түгээх, сургалтын ажлыг ХХААХҮЯ, ХАА-н сургалт, нэвтрүүлэлтийн үйлчилгээний товтэй үйл ажиллагаагаа нэгтгэн бололцоондоо тулгуурлан хамтарч ажиллах боломжтой арга дараахь үйл ажиллагааг үргэж аажимд үргэж өгнө. **Үүнд:**

1. Зарим сумдад тохижуулсан хурлын танхим, экстеиншиний үйл ажиллагаанд зориулсан техник, тоног тохооромжинд тулгуурлан үйл ажиллагаагаа явуулах,
2. Сумдын бэлчээр ашиглагчдын холбоо, малчин зовлохвудийг түшиглэн сургалтуудыг хийж малчдад түгээх,
3. Малчдад хэрэгцээт судалгаагаар батлагдсан технологи, зовломжвудийг харилцан солилцох,
4. Малчдад зориулсан зарим давхцаж буй үйл ажиллагааны санхүүжилтийг хамтран шийдвэрлэх.

МБМХ звгээс дараахь чиглэлээр хамтран ажиллахыг санал болгож байна. **Үүнд:**

- Дээрхи байгууллагуудтай манай тосол хэрэгжүүлж буй сумдад хийх вйл ажиллагааны толовлогоотэй танилцаж вйл ажиллагаагаа уялдуулах,
- Дээрхи байгууллагаас зохион байгуулж буй сургалтанд тосол хэрэгжиж буй сумдын малчдыг хамруулах боломжийг судлаж хамтран ажиллах,
- Дээрхи байгууллагаас малчдад зориулан гаргасан зовломж, технологиудийг тослийн сумдад хэрэгжүүлэх боломжийг судлаж хамтран ажиллах.